

Lerarenbeurs interfereert niet met nascholingsbudget

Beursdocenten

Mede dankzij de Lerarenbeurs schuiven steeds meer docenten de schoolbanken in. Die professionalisering is goed voor het beroep: in de nieuwe VO-Investeringsagenda staat het versterken van de rol van de leraar in de top-5. Maar hoe is het eigenlijk om naast een docentfunctie te leren? En betekent zo'n diploma ook iets voor je verdere loopbaan? Drie leergierige docenten vertellen.

Tekst: Suzanne Visser / Fotografie: NFP Photography

Lerarenbeurs: wél effectief

In opdracht van het ministerie van OCW heeft het IVA onlangs onderzocht of van de Lerarenbeurs een professionaliseringsimpuls uitgaat. Projectleider Rob Vink: "Het enthousiasme voor de Lerarenbeurs is redelijk overweldigend. Met de eerste twee tranches is 5 procent van alle leraren bereikt. In het voortgezet onderwijs zijn dat al vierduizend docenten! De beurs neemt drempels op het gebied van tijd en geld weg en geeft docenten zelf een professionaliseringinstrument in handen. Wel zijn het vooral de leergierige docenten die zo'n beurs aanvragen. En wat zorgen baart, is dat zij met de schoolleiding weinig afspreken over het gebruik van de opleiding, straks in de praktijk. De kans dat er iets mee gebeurt is echter toch wel groot, omdat veel van de gekozen opleidingen goed aansluiten bij de behoeften. Interessant is dat het succes van de Lerarenbeurs níet tot gevolg heeft dat scholen minder nascholingsbudget inzetten. Dat interfereert niet, het is én-én. Dat maakt de Lerarenbeurs een goede aanvulling op bestaande professio-

naliseringsimpuls." Dit positieve oordeel staat haaks op de recente conclusie van het Centraal Planbureau dat docenten ook zonder de Lerarenbeurs wel zouden zijn gaan studeren. Het CPB-onderzoek betrof echter de eerste lichting beursstudenten. Van hen was 20 procent al begonnen met de studie. Bovendien was een substantiële groep ongetwijfeld al van plan te gaan studeren voordat bekend werd dat de Lerarenbeurs hiervoor kan worden gebruikt. Dit geeft een vertekend beeld. Daarom vindt de VO-raad dat uit het CPB-onderzoek niet de harde conclusie is te trekken dat de Lerarenbeurs zijn doel voorbij schiet. Voor de volgende lichtingen studenten zullen de resultaten zonder twijfel veel gunstiger uitvallen. Bovendien blijkt uit recent onderzoek ook dat het professionaliseringsbudget van de scholen de laatste jaren beter wordt gebruikt. De VO-raad is dan ook van mening dat de lerarenbeurs wel degelijk een meer dan gunstig vliegwieleffect heeft op de professionalisering van docenten. www.ib-groep.nl/lerarenbeurs

"Ik ben nooit met studeren gestopt", zegt Sonja Heynsdijk-Koch (37), intervaksectieleider Nederlands aan het Charlemagne College in Kerkrade/Landgraaf. "Stilstaan in je eigen ontwikkeling komt je leerlingen niet ten goede, vind ik. Wel is het mooi als je een opleiding kunt koppelen aan je werk. Vanuit een eerdere master 'special educational needs' ben ik op school bijvoorbeeld taalbeleid gaan ontwikkelen. Nu volg ik aan de Universiteit van Maastricht de MEBIT, een mastersopleiding van het NiME (een initiatief van werkgevers en de VO-raad, red.). Het is een opleiding tot onderwijsonderzoeker en in mijn geval is dat dus onderzoek naar taalbeleid.

Het schoolbestuur faciliteert mijn opleiding. Wij zijn een krimpregio en sinds twee schooljaren geldt hier 'Van krimp naar kans'. Dat is een actieplan om te voorkomen dat met de dalende leerlingaantallen ook docentkwaliteit weglekt. Ik mag een kwart van mijn tijd aan de studie besteden. Mede door mijn niet-lesgevende taken heb ik nog maar tien lessen en die zijn geclusterd. Daardoor hoef ik maar 2,5 dag op school te zijn en vallen door mijn afwezigheid geen lessen uit. In aanvulling op mijn Lerarenbeurs betaalt het bestuur ook nog een deel van de kosten. In ruil daarvoor beloof ik hier drie jaar te blijven werken. Het is echt perfect geregeld.

Ik hoop natuurlijk wel dat ik straks iets met mijn opleiding kan doen. Voor mij is de opleiding geslaagd als de school mij straks ook buiten mijn huidige onderzoek om, inzet voor onderzoeksklassen."

Investeren in mensen

Sonja Heynsdijk-Koch is geen uitzondering. Ook elders in het land spelen bij de keuzes van docenten om verder te leren vaak combinaties van factoren een rol: persoonlijke ontwikkelingswensen, de populaire Lerarenbeurs (zie kader), behoeften vanuit het integraal personeelsbeleid van de school en op termijn ook de komst van grote aantallen LC- en LD-functies in het kader van de functiemix. Voor docente Engels Renate Smeink (29) van de Scholengemeenschap Lelystad is het een combinatie van de eerste drie. Haar wens om een eerstegraads bevoegdheid te halen paste mooi bij de behoefte van haar school aan meer eerstegraders. "Ik zit nu in het tweede jaar van de master of education Engels aan de Hogeschool Utrecht. Daarnaast werk ik vier dagen op school. In combinatie met de studie werd fulltime werken toch net iets te zwaar", vertelt zij. "Vooral omdat ik

alvast in de bovenbouw lesgeef en daar mentor ben: ik loop stage in mijn eigen 4-havo-klas."

Vanuit de Lerarenbeurs worden haar collegegeld en drie vervangingsuren op school betaald, zodat Smeink op woensdag college kan volgen. Haar school betaalt haar boekengeld en reiskosten, onder voorwaarde dat ze nog minimaal drie jaar aan de school verbonden blijft. "Ze willen heel graag investeren in mensen."

'Ik loop stage in mijn eigen 4-havo-klas'

Veel logistieke complicaties levert de combinatie van werk en studie niet op, of het moest zijn dat de roostermakers rekening moeten houden met Smeinks collegerooster en dat zij minder tijd heeft voor werkgroepen en vergaderingen. "Eigenlijk is het ideaal zo", constateert ze tevrede.

Supergoed

"Ik ben bij ons bestuur echt niet de enige docent die een opleiding volgt", verzekert Marijke van Engen (30), docent Nederlands en assistent-afdelingsleider op het Pieter Nieuwland College in Amsterdam. Zij werkt bijna 90 procent en volgt daarnaast bij het Centrum voor Nascholing Amsterdam de opleiding tot begeleider in het onderwijs. Mét een Lerarenbeurs én een financiële tegemoetkoming van het bestuur, ook weer onder de voorwaarde dat ze drie jaar blijft.

De opleiding bevalt Van Engen 'supergoed'. "Maar ik heb leren dan ook altijd leuk gevonden en heb al veel cursussen gedaan. In functioneringsgesprekken had ik al eens aangegeven dat ik de begeleidingskant op wil. Toen was daar ineens die Lerarenbeurs en dacht ik: dit is mijn kans! Ik ben nu een jaar bezig en ik ben heel enthousiast. Wel maak ik lange dagen, dat is zwaar. Zeker donderdags, als ik na een lesdag zelf ook nog eens van 2 tot 9 naar school ga. Maar ik krijg er ook veel energie van. De lerarenopleiding deed ik omdat ik die nodig had; deze opleiding doe ik omdat het zo leuk is. Twee jaar is goed te doen." En daarna? "Ik heb mijn bestuur aangegeven waarvoor ik belangstelling heb. Toevallig heb ik net gesolliciteerd naar een baan als leerlingbegeleider op mijn school. Of ik de baan krijg, weet ik niet. Maar ik hoop dat de school haar investering in mij wil benutten." ■